

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 3512209399
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3512209399.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ORIN Slovakia, s. r. o., so sídlom Na Štepnici 1379/1, 960 01 Zvolen, IČO 36 212 504, právne zastúpený JUDr. Miroslavom Červenkom, advokátom, KOMERCIA - Združenie advokátov so sídlom kancelárie M. R. Štefánika 72, 962 12 Detva, proti žalovanému: L.S., bytom R., XXX XX Lubina (podnikateľskú činnosť subjekt vo všetkých predmetoch podnikania ukončil ku dňu 25.10.2016), právne zastúpenému URBÁNI & Partners s. r. o., Advokátska kancelária, Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 6.638,78 eur s príslušenstvom, vedenom pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8Cb/112/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/238/2015 - 110 zo dňa 24. mája 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č. k. 8Cb/112/2013-84 zo dňa 22. októbra 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 8Cb/112/2013-96 zo dňa 4. decembra 2014 (ďalej aj „súd prvej inštancie“) návrhu v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6.638,78 eur s príslušenstvom a k náhrade trov konania žalobcovi. Predmetom konania bol nárok vyplývajúci z porušenia konkurenčnej doložky žalovaným ako bývalým obchodným zástupcom žalobcu a jeho povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Právne vec posúdil súd prvej inštancie podľa § 652 a § 672a ods. 1 Obchodného zákonníka.2. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 16.12.2008 uzatvorili strany sporu zmluvu o obchodnom zastúpení, podľa ktorej žalovaný pre žalobcu vykonával činnosť obchodného zástupcu. Článok IX. obsahoval dohodu účastníkov - konkurenčnú doložku, na základe ktorej sa obchodný zástupca zaviazal nevykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom jeho obchodného zastúpenia podľa uvedenej zmluvy s platnosťou počas trvania zmluvy a 24 mesiacov od jej skončenia, ako aj sa zaviazal na nevykonávanie akejkoľvek inej činnosti, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného. Zmluva bola ukončená zo strany žalobcu dňom 30.04.2012. Žalovaný za trvania účinnosti zmluvy predal 2 infračervené magnetické pulzné zariadenia LD-20B a po jej účinnosti predal 3 zariadenia. Obranou žalovaného bolo tvrdenie, že magnetické pulzné zariadenie LD-20B a magnetické zariadenie Ulticare sú dva rôzne výrobky rôznej intenzity, teda si nekonkurujú. Podľa prílohy č. 1 zmluvy žalovaný ako obchodný

zástupca predával magnetoterapeutické prístroje Ulticare LT-99 a laserový prístroj BioQuant. Súd prvej inštancie vyhodnotil konkurenčnú doložku ako platnú, keďže úlohou doložky je chrániť právo zastúpeného na nerušené podnikanie v jeho už fungujúcej a zabehnutej podnikateľskej činnosti, nemôže však zástupcovi brániť v slobodnom podnikaní. Z vykonaného dokazovania nemal súd preukázané, že dojednaná konkurenčná doložka obmedzovala žalovaného ako obchodného zástupcu viac, ako to vyžadovala potrebná miera ochrany žalobcu ako zastúpeného, pričom jej znenie a obsah neprekračoval rámec zákonného ustanovenia § 672a ObZ. 3. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôkazov preukazujúcich porušenie zákazu nevykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom obchodného zastúpenia, resp. na nevykonávanie akejkoľvek inej činnosti, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu ako zastúpeného, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca porušenie takéhoto zákazu zo strany žalovaného v konaní preukázal. Poukázal na obsah návodu na použitie výrobku Ulticare LT-99 (ktorého predaj podľa spornej zmluvy zabezpečoval žalovaný), z ktorého vyplýva pri porovnaní s návodom pre prístroj LD-20B (predávaný žalovaným mimo vzťahu so žalobcom), že ide o výrobky s totožnou magnetickou indukciou, obdobnou frekvenciou pulzov a s totožnými účinkami. Predaj tohto prístroja pred a po ukončení zmluvného vzťahu so žalobcom potvrdil samotný žalovaný. Konaním žalovaného tak došlo k porušeniu konkurenčnej doložky, a súd prvej inštancie už nemusel vykonávať ďalšie dokazovanie v súvislosti s predajom ďalších výrobkov, ktoré mali rovnako spôsobiť porušenie zákazu konkurencie medzi stranami. Na základe týchto úvah návrhu v celom rozsahu vyhovel.4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 16Cob/238/2015 - 110 zo dňa 24. mája 2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na kogentnosť aplikovaných ustanovení upravujúcich obchodné zastúpenie v § 652, § 655 ods. 1, § 655a, § 660 ods. 2 až 4, § 668a, § 669, § 669a a 672a ObZ a zhodne so súdom prvej inštancie preskúmaním listinných dôkazov dospel k záveru, že konkurenčná doložka obsiahnutá v článku IX. zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 16.12.2008 obsahuje podstatné náležitosti kogentného ustanovenia § 672a ods. 1 ObZ a je platným právnym úkonom. Žalovaný počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení a po jej skončení vykonával činnosť vedúcu k porušeniu povinnosti zákazu konkurencie upravenej doložkou v časti, v ktorej sa žalovaný zaviazal nevykonávať na vlastný účet činnosť, ktorá bola predmetom jeho obchodného zastúpenia a nevykonávať akúkoľvek inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu. Súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že pokiaľ žalovaný predával prístroj LD-20B, vykonával činnosť, ktorá má súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu (s poukazom na obsah návodov na použitie výrobku Ulticare LT-99 a výrobku LD-20B). Žalovanému tak podľa článku IX. bod 9.6 vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 6.638,78 eur. 5. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietkam žalovaného, že ide o dva rozdielne výrobky, od rôznych výrobcov, formy ich použitia, vzhľadu a intenzity magnetoterapie spočívajúcej v infračervenom vyhrievaní, že tieto výrobky predal žalovaný jednorázovo ako skúšobné vzorky a toto konanie nemohlo naplniť porušenie konkurenčnej doložky a že sa nejednalo o činnosť vyvíjanú za účelom podnikateľskej činnosti a dosiahnutia zisku tak, že tieto vyhodnotil ako nedôvodné a bez opory vo vykonanom dokazovaní, pričom sa k nim už vyjadril súd prvej inštancie. Záväzok žalovaného bol podľa konkurenčnej doložky viazaný na činnosť žalovaného, ktorá bola predmetom jeho obchodného zastúpenia a na akúkoľvek inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu, a to vo vzťahu k predaju tovaru špecifikovaného v prílohe č. 1 Zmluvy. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj odvoláciu námietku žalovaného, že prvoinštančný súd sa dostatočne nezaoberal posúdením funkčného princípu a odlišnosťami parametrov prístrojov a nenariadil znalecké dokazovanie. Odvolací súd poukázal na § 120 ods. 1 prvá veta OSP, podľa ktorého účastníci konania nepostupovali a vykonanie znaleckého dokazovania nenavrhl, pričom ani odvolací súd, zhodne s prvoinštančným súdom, nezistil v tejto sporovej veci skutkové dôvody na nariadenie znaleckého dokazovania bez návrhu účastníkov konania postupom podľa § 120 ods. 1 tretia veta OSP. Obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdení, že obmedzenie vyplývajúce zo zmluvy v podobe zákazu, by v prípade, ak by chcel žalovaný podnikáť v podobnej oblasti, výrazne presahovalo rámec konkurenčnej doložky podľa § 672 ods. 1 Obchodného zákonníka, odvolací súd považoval za nedostatočne odôvodnenú s poukazom na to, že z obsahu dojednania o konkurenčnej doložke a z obsahu článku I. zmluvy je nepochybné, že konkurenčná doložka je viazaná na záväzok obchodného zástupcu, ktorý tvorí predmet samotnej zmluvy a výklad tejto konkurenčnej doložky je potrebné uskutočniť v kontexte s obsahom tejto zmluvy tak, ako to súd prvej inštancie aj

učinil. 6. Odvolací súd prijal záver, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, preto odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa zásady úspechu sporových strán v konaní. 7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 419, § 421 ods. 1 písm. b) CSP a § 432 ods. 1 a nasl. CSP. Predmetom konania je posúdenie otázky platného dojednania konkurenčnej doložky, pričom výklad zaujatý súdmi nižšej inštancie zabránil žalovanému podnikateľ. Dovolací dôvod podľa ust. § 421 CSP videl v tom, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená otázka takého extenzívneho výkladu konkurenčnej doložky, ako to učinil odvolací súd, čím došlo k obmedzeniu žalovaného v neprimeranom rozsahu podľa § 672a Obchodného zákonníka, nad rámec písomne a výslovne dohodnutej konkurenčnej doložky, ktorá bola jednostranným dielom žalobcu, pričom aj sám žalobca pred súdom prvej inštancie potvrdil, že sa v prípade výrobkov nejednalo o tie, ktoré sú obsiahnuté v konkurenčnej doložke. 8. Dovolateľ poukázal na to, že žalovaný pre žalobcu vykonával činnosť v rozsahu zmluvy o obchodnom zastúpení a jej prílohy č. 1, v ktorej bol uvedený sortiment tovaru. Má zato, že konkurenčná doložka nesmie znemožniť akúkoľvek činnosť podnikateľovi, pokiaľ je príliš široko formulovaná. Poukázal na obsah konkurenčnej doložky a na výsledky dokazovania, z ktorých vyplynulo, že konkurenčná doložka sa týka všetkej činnosti žalovaného, a teda ho neprimerane obmedzuje. Výklad konkurenčnej doložky odvolacím súdom sa podľa dovolateľa odchyľuje aj od jeho praxe (tu s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 8Cob/178/2011). Za dôležitú skutočnosť dovolateľ považuje aj to, že spolupráca zmluvných strán skončila dohodou a išlo o obchádzanie pracovnoprávných predpisov, keďže žalovaný si zriadil živnosť len za účelom spolupráce so žalobcom. Za podstatné pre posúdenie neplatnosti dojednanej konkurenčnej doložky považoval to, že činnosť majúca charakter súťažnej povahy bola akákoľvek, pretože čokoľvek, čo žalovaný predával, mohol predávať aj žalobca. Má zato, že rozhodnutia sa s dôkazmi predloženými v konaní nevysporiadali dostatočne, konajúci súd sa nedostatočne vysporiadal aj s materiálnym základom, čo sa týka funkčných vlastností magnetoterapeutických prístrojov, ktoré boli predmetom konania o porušení konkurenčnej doložky žalovaným. 9. V ďalšom popisoval vlastnosti predaných zariadení a princíp, na ktorom fungovali s tým, že súdy nesprávne dovodili naplnenie konkurencie, hoci prístroje fungujú na odlišnom základe, a tak sa nejedná o prístroje, ktorých predávaním by bola porušená konkurenčná doložka. Žalovaný žiadal dovolací súd, aby v danej veci „judikoval použitie § 672a Obchodného zákonníka s ohľadom na textáciu konkurenčnej doložky a obsahu činnosti žalovaného podľa zmluvy o obchodnom zastúpení v znení jej prílohy č. 1, pretože doterajší extenzívny výklad ide na ťarchu žalovaného ako obchodného zástupcu (zamestnanca), ktorému je zakázané všetko, pričom ešte aj samotná funkčnosť a charakter prístrojov ako skúšobných popiera zmysel a dôvodnosť sankcionovania zmluvnou pokutou, čím zákaz, ktorý by v takomto prípade výrazne presahoval rámec konkurenčnej doložky v zmysle obsahu ust. § 672 ods. 1 Obchodného zákonníka, bol zákazom absolútnym.“ 10. Podľa dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 431 ods. 1 CSP) pri posúdení platnosti, určitosti konkurenčnej doložky s ohľadom na predmet činnosti žalovaného podľa zmluvy o obchodnom zastúpení a jej prílohy č. 1, rovnako pri aplikácii § 672a Obchodného zákonníka na daný stav, na základe čoho žiadal dovolací súd, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne. 11. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril. 12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). 13. Dovolanie žalovaný podal po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“). Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie podľa CSP nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a

rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. 14. Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. 15. Podľa ust. § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. 16. Podľa ust. § 432 ods. 2 CSP, dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. 17. Prípustnosť dovolania podľa úpravy v ust. § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP vo všeobecnosti má zaručiť, aby sporové konanie bolo založené na rešpektovaní rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Úprava prípustnosti dovolania v ust. § 421 ods. 1 CSP nadväzuje na článok 2 CSP, podľa ktorého každý má právo legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, každý má právo legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. 18. Uplatnenie dovolacích dôvodov je plne v dispozícii strán konania. Zákonná úprava dovolania kladie na ich vymedzenie prísne kvalitatívne nároky (§ 432 ods. 2 CSP), čo súvisí aj s povinným právnym zastúpením. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), závisieť od toho, ako dovolateľ vymedzí, že doposiaľ dovolací súd takúto otázku vo svojej rozhodovacej praxi neriešil. 19. Aby bolo prípustné dovolanie pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, teda tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. 20. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. 21. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010). 22. Z uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnu otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie (Števcěk, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1409 s.). Uvedené kritériá pre prípustnosť dovolania z dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP dovolanie podané žalovaným nespĺňa. 23. Za nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie

podľa dovolateľa zrejme (keďže je to obtiažne abstrahovateľné zo znenia dovolania - pozn. dovolacieho súdu) možno považovať ich záver o platnosti konkurenčnej doložky, oproti tvrdeniu dovolateľa, že konkurenčná doložka bola neplatná, pretože jej vymedzenie bolo príliš široké, resp. že nevymedzením obsahu konkurenčnej doložky vo vzťahu k rozsahu zmluvy o obchodnom zastúpení treba dôjsť k záveru o jej neplatnosti. Nesprávnosť právneho posúdenia dovodzuje dovolateľ aj z vykonaného dokazovania, kedy podľa jeho názoru súdy nesprávne posúdili konkurencieschopnosť výrobkov, ktorých predaj žalovaným mal viesť k povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu titulom porušenia konkurenčnej doložky.²⁴ Dovolateľ na str. 3 dovolania výslovne uvádza, že „záver odvolacieho súdu o výklade v kontexte znenia zmluvy o obchodnom zastúpení neobstojí - súdy oboch inšancií absentujú od rozsahu činnosti žalovaného u žalobcu, od rozsahu jeho podnikateľskej činnosti a slobody podnikania ako takej ako i celkovo rozsahu činnosti podľa predmetnej zmluvy o obchodnom zastúpení“, z čoho dovolaciemu súdu nie je úplne jasné, k čomu táto námietka smeruje, v nasledujúcom texte však v konečnom dôsledku dovolateľ svoju úvahu kompletizuje tvrdením, že „máme za to, že rozhodnutia sa s predmetnými dôkazmi nevysporiadali dostatočne, pričom rovnako máme za preukázané, že sa konajúci súd nedostatočne vysporiadal aj s materiálnym základom, čo sa týka funkčných vlastností magnetoterapeutických prístrojov, ktoré boli predmetom konania o porušení konkurenčnej doložky žalovaným.“²⁵ S poukazom na uvedený obsah dovolania je zjavné, že si dovolateľ zamieňa právne posúdenie so skutkovým vyhodnotením a posúdením veci. Dovolateľ dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP považuje za prípustné z dôvodu, že odvolací súd nevyložil dojednanie sporových strán v zmluve o obchodnom zastúpení v časti konkurenčnej doložky v súlade s jeho názorom uvedeným v dovolaní a tým, že sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inšancie a uspokojujúco a presvedčivo sa nevysporiadal s výkladom pojmu konkurenčná doložka, vec nesprávne právne posúdil. ²⁶ Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP nemožno považovať argumenty žalovaného v dovolaní, z ktorých je zrejma v zásade len jeho nespokojnosť s vyvedením iných skutkových zistení a záverov, než ním predkladaných v konaní, pri ustálení povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu pri porušení zákazu konkurencie podľa zmluvy o obchodnom zastúpení. Výklad zmluvy a v nej dojednaných pojmov, predstavoval zisťovanie obsahu zmluvy ako súčasť skutkového stavu veci. To, že sa súdy oboch inšancií nestotožnili s výkladom a názorom žalovaného o obsahu pojmu konkurenčnej doložky pri naplnení predpokladu rozsahu konkurenčnej činnosti ako činnosti viac ako dvakrát sa opakujúcej pre naplnenie predpokladu deliktálneho konania žalovaného s dovodením povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu, nepredstavuje nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP (viď obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo 47/2017). ²⁷ Podľa ust. § 672a ods. 1 Obchodného zákonníka v zmluve možno písomne dohodnúť, že obchodný zástupca nesmie najdlhšie dva roky po skončení zmluvy na určenom území alebo voči určenému okruhu zákazníkov na tomto území vykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom obchodného zastúpenia, alebo inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného.²⁸ Konkurenčná doložka je stanovená na ochranu oprávnených záujmov zastúpeného pri jeho účasti v hospodárskej súťaži; zastúpený sa konkurenčnou doložkou chráni pred činnosťou obchodného zástupcu, ktorá by mala súťažnú povahu. Požiadavkou na obmedzenie zákazu konkurencie, ako z hľadiska doby jej trvania, tak z hľadiska územného a prípadne tiež osobného rozsahu (čo do okruhu tretích osôb), potom zákonná úprava sleduje ochranu oprávnených záujmov odchodného zástupcu ako podnikateľa. Ide o to, aby obmedzenie práva obchodného zástupcu podnikat' malo jasne vymedzené hranice, stanovené v konkurenčnej doložke a aby takto dojednaný zákaz konkurencie neobmedzoval obchodného zástupcu viac, než koľko vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného. V ust. § 672a Obchodného zákonníka sa premieta ústavný princíp, zakotvený i v čl. 26 ods. 1, 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého, každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu na neho, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú hospodársku činnosť (tiež čl. 35 ods. 1 Ústavy SR) a zákon môže stanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností (aj čl. 35 ods. 2 Ústavy SR). ²⁹ Samotný výklad pojmu konkurenčná doložka žiadal dovolateľ posúdiť v kontexte jej rozsahu pri názore o použití „extenzívneho výkladu súdmi nižšej inšancie“. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že takýto postup nie je možný bez zmeny posúdenia skutkových okolností, čo je však neprípustné v dovolacom konaní. Aplikácia právnej úpravy konkurenčnej doložky súdmi nižšej inšancie bola dôsledkom zistenia obsahu právneho úkonu ako prejavu vôle sporových strán,

tvoriaceho základ pre zistenie skutkového stavu veci, preto z vyššie uvedených dôvodov toto nie je možné považovať za nesprávne právne posúdenie veci a súčasne za právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.³⁰ Len na okraj dovolacích súd uvádza, že dovolacie dôvody formulované žalovaným skôr smerujú k tomu, že podľa jeho názoru boli nesprávne aplikované výkladové metódy pri zistení obsahu zmluvy (t. j. vrátane výkladu pojmu konkurenčná doložka aplikáciou ust. § 266 ObZ), táto otázka však bola už niekoľkokrát riešená v rozhodnutiach dovolacieho súdu (z rozhodnutí verejne publikovaných napr. v časopise Zo súdnej praxe napr. ZSP 46/2017, ZSP 56/2006, ZSP 81/2003). 31. Otázka, či žalovaný porušil zmluvu v časti ustanovenej povinnosti dodržiavať zákaz konkurencie aj jednorázovým alebo len dvakrát sa opakujúcim konaním, je otázkou skutkovou, ako aj otázkou posúdenia rozsahu činnosti, ktorá má byť považovaná za činnosť postihnutú zákazom konkurencie podľa danej zmluvy. Dovolací súd si uvedomuje, že rozlíšenie skutkovej a právnej otázky nemusí byť vždy jednoznačné, pre účely preskúmaného prípadu považuje však za potrebné zdôrazniť, že k záveru o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu dospeli súdy nižších inštancií z viacerých, detailne formulovaných dôvodov. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je precízne a venuje sa rozhodujúcim otázkam súvisiacim s povahou dojednania o konkurenčnej doložke vo väzbe na predpoklady jej platnosti formulované zákonom, ako aj pri posudzovaní povahy činnosti, ktorá mala založiť konkurenciu obchodov žalovaného voči žalobcovi.

32. Súd prvej inštancie (ktorého odôvodnenie je základom nadstavby vyslovenej odvolacím súdom len ako utvrdenie v jeho správnej úvahe) vyslovene uviedol v súvislosti s posúdením platnosti konkurenčnej doložky, že „Podmienky pre uzatvorenie konkurenčnej doložky mali podľa názoru súdu účastníci dohodnuté primerané a spravodlivé. Uzatvorená konkurenčná doložka má chrániť právo navrhovateľa na nerušené podnikanie v jeho už fungujúcej a zabehnutej podnikateľskej činnosti. Na druhej strane však je potrebné, aby uzatvorená konkurenčná doložka nebránila zástupcovi, teda odporcovi v slobodnom podnikaní. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že táto konkurenčná doložka obmedzuje, resp. obmedzovala odporcu ako obchodného zástupcu viac ako vyžaduje potrebná miera ochrany navrhovateľa ako zastúpeného. Znenie a obsah predmetnej konkurenčnej doložky neprekračuje rámec zákonného ustanovenia § 672a Obch. zák. Preto nemožno mať za pravdivé tvrdenia odporcu, že konkurenčná doložka ho obmedzuje vo vzťahu k zákazu podnikania a výrazne presahuje rámec konkurenčnej doložky. Takéto skutočnosti neboli zo strany odporcu ani preukázané.“

33. Na úvahu súdu prvej inštancie vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného o potrebe prehodnotiť výklad pojmu „činnosť zástupcu“ v kontexte rozsahu, ktorý by mohol mať obmedzujúci vplyv na jeho podnikanie, odvolací súd výslovne nadviazal konštatovaním, že „K úvahám súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že záväzok žalovaného bol podľa konkurenčnej doložky viazaný na činnosť žalovaného, ktorá bola predmetom jeho obchodného zastúpenia a na akúkoľvek inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu. Predmet záväzku žalovaného, ktorý mal v obchodnom záväzkovom vzťahu so žalobcom postavenie podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. b/ Obchodného zákonníka, je určený v článku I. zmluvy a viaže sa na obchodnú činnosť žalovaného a v jej rámci aj na obchodnú činnosť smerujúcu k vyhľadávaniu záujemcov o uzavretie obchodných kúpnych zmlúv na predaj tovaru špecifikovaného v prílohe č. 1 vrátane činnosti až po uzavretie kúpnych zmlúv a spolupôsobenia v reklamačnom konaní. Predaj výrobkov prístroja LD-20B súd prvého stupňa správne vyhodnotil ako činnosť, ktorá má súťažnú povahu voči podnikaniu žalobcu, i keď niektoré technické parametre tohto prístroja k prístroju Ulticare LT-99 nie sú totožné, patria však k liečebným pulzným magnetickým zariadeniam s totožnými účinkami.“. Z kontextu uvedeného je zjavné, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k pochybeniu pri aplikácii a interpretácii právnej normy, ktorá by naplnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Pre rozhodovanie odvolacieho súdu bolo a priori relevantné posúdenie skutkových zistení z vykonaného dokazovania.³⁴ Dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k podstatným odvolacím námietkam žalovaného a je dostatočne odôvodnené. Základnými odvolacími námietkami sa odvolací súd zaoberal a napriek tomu, že už prvoinštančné rozhodnutie dávalo odpovede na vznesené námietky, odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov aj ďalšie úvahy. Nie je možné vytýkať súdom oboch inštancií, že sa vo svojich rozhodnutiach nestotožnili s obranou žalovaného a ním prezentovaného názoru na skutkový a právny stav veci. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán

k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdby náležite vysvetlili, z akých úvah a dôkazov vychádzali pri otázke vzniku práva žalobcu na zmluvnú pokutu a v čom videli porušenie povinnosti zákazu konkurencie žalovaným. 35. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v podmienkach danej veci k naplneniu tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nedošlo. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.³⁶ Vzhľadom na prijatý záver o neprípustnosti dovolania a jeho odmietnutie dovolací súd nemal priestor pre zaobranie sa návrhom žalovaného na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 444 CSP).³⁷ Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP). 38. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.